

III Волошинські читання «Ціннісні парадигми наукової спадщини Ніли Волошиної»

**Анатолій Градовський,
Максим Галушко**
м. Черкаси

Весняного погожого дня, 9 квітня 2015 року, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького радо вітав учасників Всеукраїнської конференції — III Волошинських читань «Ціннісні парадигми наукової спадщини Ніли Волошиної».

Організатором Волошинських читань – 2015 виступили Інститут педагогіки НАПН України і кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання ННІ інституту іноземних мов Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (завідувач кафедри – доктор педагогічних наук, професор **Градовський Анатолій Володимирович** та заступник голови організаційного комітету – кандидат філологічних наук, доцент, заступник директора з наукової роботи ННІ іноземних мов Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького **Корновенко Лариса Віталіївна**).

З вітальним словом до учасників Всеукраїнської конференції на початку пленарного засідання звер-

нувся проректор з наукової та інноваційної діяльності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор історичних наук, професор **Корновенко Сергій Валерійович**, який окреслив основні віхи історії розвитку національної та регіональної педагогічної та методичної науки на сучасному етапі, визначив провідну роль університету в цьому процесі, концептуально охарактеризував основні парадигми наукової спадщини Ніли Волошиної.

У вітальному слові директора ННІ іноземних мов Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, кандидата філологічних наук, доцента **Швидкої Людмили Володимирівни** прозвучали слова пошани до методичної спадщини Ніли Волошиної та побажання плідної співпраці усім учасникам зібрання.

Зворушлива атмосфера конференції була доповнена переглядом презентації про життя і науки

досягнення корифея методичної думки України – Ніли Волошиної.

З вдячністю згадував свого Вчителя – Нілу Волошину — доктор педагогічних наук, професор кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання Інституту іноземних мов Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького **Градовський Анатолій Володимирович**. У його словах відчувалися ноти смутку і туги за прекрасною людиною, фахівцем і науковим консультантом. А.В. Градовський розповів про сучасні досягнення вітчизняної методичної науки та накреслив її перспективи.

Доповідь доктора педагогічних наук, завідувача кафедри української мови і літератури Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, професора Жили Світлани Олексіївни була присвячена питанням естетичного впливу літературного тексту на учнів, реконструкції історичної дійсності через художній твір. С.О. Жила запропонувала для наукового товариства фрагмент аналізу історичного роману В. Шкляра «Маруся».

Важливу наукову проблему – «Поглиблене вивчення літератури і новітні педагогічні вимірювання» – порушив кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Київського університету імені Бориса Грінченка **Ковбасенко Юрій Іванович**. У його доповіді йшлося про особливості вимірювання якості підготовки школярів і їхніх перспектив у процесі вступу до ВНЗ, розроблення й апробування завдань нового типу, що стануть предметом особливої уваги учнів, репетиторів і вчителів у процесі підготовки до ЗНО-2016 і надалі. Це, зокрема, аналіз цілісного тексту, встановлення послідовності виникнення літературних фактів, використання інтертексту, координації контенту всередині предметів з літератури, міждисциплінарні зв'язки в межах шкільного курікулу тощо.

Доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри російської та української мов Київського національного лінгвістичного університету **Мусієнко Валентина Павлівна** запропонувала для обговорення проблему «Герменевтика як основа вивчення літератури в школі», виокремивши її засадничі принципи, і на конкретних прикладах показала їх практичну реалізацію.

Про сучасні освітні проблеми зазначила у своєму виступі «Вимоги до сучасного вчителя-словесника у працях Н.Й. Волошиної» доктор педагогічних наук, професор кафедри методики навчання, стилістики і культури української мови Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького **Остапенко Наталія Миколаївна**.

Кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу навчання української мови і літератури Інституту педагогіки НАПН України, головний редактор журналу «Українська література в загальноосвітній школі» **Логвіненко Наталія Михайлівна** у доповіді «Роль факультативів з літератури в поглиб-

леному вивченні шкільного курсу» акцентувала свою увагу на визначених Н.Й. Волошиною теоретико-методичних засадах цієї форми організації диференціації та індивідуалізації навчання, що покладені в основу факультативного вивчення української фантастичної прози у 8—11 класах; на науково-методичному забезпеченні впровадження авторських курсів «Українська фантастична проза» для учнів 10—11 класів і «Сучасне українське фентезі» для учнів 8—9 класів у навчально-виховний процес сучасної школи.

Взяли участь у роботі конференції доктор педагогічних наук, професор Ромашенко Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України Паламар Світлана Павлівна, науковий співробітник відділу навчання української мови і літератури Інституту педагогіки НАПН України Тименко Валентина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент Шляхова Валентина Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент Тверітінова Тетяна Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент Шовкопляс Галина Євгенівна.

Продовженням III Волошинських читань «Ціннісні парадигми наукової спадщини Ніли Волошиної» став круглий стіл (керівники — доц. Г.Є. Шовкопляс, О.О. Шмигова) за участю науковців-методистів і вчителів світової літератури Черкас та інших міст України, Клубу вчителів-переможців з гуманітарних номінацій та членів УАВЗЛ. Серед учасників заходу відзначилися Т.А. Пальтова, Л.П. Кускова, А.М. Шевченко, Л.І. Романенко, І.Ю. Щукіна, З.В. Говорунець, Т.А. Мізіна. Учителем-методистом світової літератури Поміччанської ЗОШ I—III ступенів №1 імені Героя України Є.С. Березняка М.І. Вітко-Головачем було проведено майстер-клас «Читання з зупинками», який знайшов схвальний відгук серед учителів.

Охочі мали можливість відвідати Музей рушника Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та Національний історико-культурний заповідник «Чигирин».

Учасники Всеукраїнської конференції, присвяченої видатному Методистові і прекрасній Людині – Нілі Волошиній, вкотре підтвердили високий рівень суспільної свідомості та реагування на виклики часу, готовність розв'язувати проблеми методичної науки. Усі присутні вшанували пам'ять члена-кореспондента НАПН України, професора, доктора педагогічних наук Ніли Йосипівни Волошиної, яка все життя присвятила розвитку літературної освіти як учитель-практик і викладач ВНЗ, автор програм і підручників, Концепції і першого Державного стандарту з предметної освітньої галузі.

Естафету проведення наступних Волошинських читань прийняв Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка в особі професора, доктора педагогічних наук, завідувача кафедри української мови і літератури Жили Світлани Олексіївни.